

Chambre des Représentants

SESSION 1968-1969

27 FÉVRIER 1969

PROPOSITION DE LOI

complétant, pour les changements de prénoms, la loi du 11 Germinal an XI (1er avril 1803) relative aux prénoms et changements de noms.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le Pouvoir exécutif est habilité, en exécution d'une législation datant du Consulat, à autoriser le changement de nom. Cette autorisation est octroyée par un arrêté royal qui a effet un an après sa publication au *Moniteur belge* lorsqu'aucune opposition n'a été formulée contre ce changement de nom, ou si, des oppositions ayant été formulées, celles-ci ont été considérées comme non fondées.

Par contre, aucune autorisation ne peut être octroyée par le Pouvoir exécutif pour le changement de prénom. Il s'agit là d'une lacune, car les raisons qui justifient éventuellement le changement de nom peuvent aussi justifier le changement de prénom et si rien, sur le plan de l'ordre public, ne s'oppose au changement de nom, il en va certainement de même et a fortiori pour le changement de prénom.

La seule possibilité qui existe, en matière de prénom, est l'action en rectification d'acte d'état civil qui doit tendre à prouver soit l'erreur matérielle, soit l'irrégularité du prénom ne correspondant pas à celui qui a été choisi par le père dont l'avis n'aurait pas été pris ou respecté, soit la contrariété du prénom à la loi qui impose, comme prénom, les noms en usage dans les différents calendriers ou ceux des personnages connus de l'histoire ancienne.

Pareille action est souvent difficile, car c'est au demandeur qu'il appartient de faire la preuve de la recevabilité et du fondement de l'action en rectification. N'a-t-on pas vu la Cour de Bruxelles, dans un arrêt du 4 décembre 1961 (Pas.; 1963, II, 6) refuser l'action en rectification à un individu de sexe masculin dont l'acte de naissance portait comme premier prénom « Solange » ?

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1968-1969

27 FEBRUARI 1969

WETSVOORSTEL

waarbij de wet van 11 Germinal jaar XI (1 april 1803) betreffende de voornamen en de veranderingen van naam wordt aangevuld met het oog op de voornaamsverandering.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Ter uitvoering van een uit het Consulaat daterende wet kan de Uitvoerende Macht een naamsverandering toestaan. Een dergelijke machtiging wordt toegekend bij een koninklijk besluit dat één jaar na de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad* uitwerking heeft, indien generlei bezwaar tegen de naamsverandering is gemaakt of indien er wel bezwaren zijn gemaakt, maar die ongegrond zijn bevonden.

Daarentegen kan de Uitvoerende Macht geen voornaamsverandering toestaan. Hier is een leemte, want als er gegronde redenen bestaan voor een verandering van de naam, dan kunnen die ook gelden voor een voornaam, en indien uit een oogpunt van openbare orde niets zich tegen de verandering van een naam verzet, geldt zulks ook en a fortiori voor de verandering van een voornaam.

De enige mogelijkheid die inzake voornamen bestaat, is een vordering tot rechtzetting van de akte van de burgerlijke stand. Een dergelijke vordering moet ertoe strekken het bewijs te leveren dat er een materiële vergissing of een onregelmatigheid is begaan met de voornaam, die niet overeenkomt met die welke is gekozen door de vader, wiens mening niet zou zijn gevraagd of in acht genomen, of wel dat de voornaam in strijd is met de wet waarbij als voornamen worden voorgeschreven de in de verschillende kalenders gebruikte namen of namen van uit de oude geschiedenis bekende personen.

Een dergelijke vordering stuit dikwijls op moeilijkheden aangezien de eiser het bewijs moet leveren van de ontvanke-lijkheid en van de gegrondheid van de vordering tot rechtzetting. Zo is bij een arrest van het Hof van Brussel dd. 4 december 1961 (Pas. 1963, II, 6) een vordering tot rechtzetting geweigerd aan een persoon van het mannelijk geslacht op wiens geboorteakte als eerste voornaam « Solange » was vermeld.

Si la volonté du père doit être respectée, nous pensons cependant que le choix d'un prénom qui fait sourire ou encore l'association d'un nom ou d'un prénom qui conduit au même résultat, doit permettre à un individu majeur de solliciter du Pouvoir exécutif une modification. Pourquoi, en pareil cas, obliger à recourir au changement de nom plutôt qu'au changement du prénom ?

Il peut arriver, d'autre part, que certains sujets étrangers, ayant obtenu ou non leur naturalisation, souhaitent que leur prénom soit modifié parce qu'ils désirent s'assimiler le plus complètement possible à la communauté belge. Il n'y a, en ce cas, aucune raison de ne pas leur donner satisfaction, alors que le changement de nom est possible.

En outre, des discussions ont surgi sur la portée soit de l'arrêté royal autorisant le changement de nom, soit du jugement ordonnant une rectification d'un acte d'état civil. Dans le premier cas, l'officier d'état civil doit-il automatiquement opérer la mention en marge de l'acte de naissance et cette mention doit-elle se limiter à ce seul acte d'état civil ? La Cour de Cassation a estimé que la rectification allait de soi. Toutefois, lorsqu'il s'agit d'une décision judiciaire ordonnant la rectification d'un acte d'état civil, elle ne vaut que pour l'acte dont la rectification a été demandée.

Il conviendrait, pour éviter toute confusion, de préciser que tant l'arrêté royal qui autorise le changement de nom ou de prénom que la décision judiciaire qui ordonne la rectification d'un acte d'état civil déterminé vaudra pour tous les actes d'état civil concernant cette personne.

Les formalités peuvent s'inspirer de celles qui sont en usage lorsqu'il s'agit de la modification de l'état des personnes.

Ofschoon de wil van de vader in acht genomen moet worden, menen wij nochtans dat, als een glimlachwekkende voornaam is gekozen of als het associëren van een naam of voornaam hetzelfde resultaat heeft, aan een meerderjarige toegestaan moet worden dat hij de Uitvoerende Macht om een verandering verzoekt. Waarom wordt in een dergelijk geval geëist een verandering van de naam en niet van de voornaam aan te vragen ?

Anderzijds kan het gebeuren dat vreemdelingen die al dan niet genaturaliseerd zijn, hun voornaam wensen te veranderen omdat zij zich zo volledig mogelijk met de Belgische gemeenschap wensen te assimileren. In dit geval bestaat er geen enkele reden om hun geen voldoening te schenken, daar de verandering van de naam wel mogelijk is.

Bovendien is er discussie geweest over de strekking van koninklijke besluiten, waarbij naamsverandering wordt toegestaan, en van vonnissen waarbij een rechtzetting van de akte van de burgerlijke stand wordt bevolen. Moet de ambtenaar van de burgerlijke stand in het eerste geval automatisch de vermelding in de rand van de geboortekakte aanbrengen en moet die vermelding beperkt blijven tot die akte van de burgerlijke stand alleen ? Het Hof van Cassatie heeft gemeend dat de rechtzetting vanzelfsprekend was. Nochtans, wanneer het gaat om een rechterlijke beslissing waarbij de rechtzetting van een akte van de burgerlijke stand wordt bevolen, geldt deze slechts voor de akte waarvan de rechtzetting is aangevraagd.

Om verwarring te vermijden, zou men moeten preciseren dat zowel het koninklijk besluit tot machtiging van de verandering van de naam of de voornaam, als de gerechtelijke beslissing waarbij de rechtzetting van een bepaalde akte van de burgerlijke stand wordt bevolen, gelden voor alle akten van de burgerlijke stand betreffende de betrokken persoon.

Voor de formaliteiten kan men zich laten leiden door die welke gelden voor de wijziging van de burgerlijke staat.

J. DEFRAIGNE.

PROPOSITION DE LOI

Article premier.

Le titre II de la loi du 11 Germinal an XI, relative aux prénoms et changements de nom est complété par les mots : « et de prénoms ».

Art. 2.

L'article 4 de la même loi est remplacé par la disposition suivante :

« Toute personne qui aura quelque raison de changer de nom ou de prénoms en adressera la demande motivée au Gouvernement ».

Art. 3.

La même loi est complétée par un article 10 rédigé comme suit :

« Lorsqu'un arrêté royal ou une décision judiciaire aura ordonné un changement de nom ou de prénoms ou la recti-

WETSVOORSTEL

Artikel 1.

Titel II van de wet van 11 Germinal jaar XI, betreffende de voornamen en de veranderingen van naam wordt aangevuld met de volgende woorden : « en van voornamen ».

Art. 2.

Artikel 4 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Elke persoon die enigerlei reden heeft om zijn naam of voornamen te veranderen moet daartoe aan de Regering een met redenen omklede aanvraag richten ».

Art. 3.

Dezelfde wet wordt aangevuld met een artikel 10, luidend als volgt :

« Wanneer een koninklijk besluit of een rechterlijke beslissing een verandering van de naam of de voornamen,

fication d'un acte civil, la modification ou la rectification seront mentionnées en marge de tous les actes reçus antérieurement pour la personne intéressée.

La mention sera effectuée par l'officier d'état civil compétent dans le mois de la signification, par exploit de huissier de justice, ou de la notification, par pli recommandé avec accusé de réception, de l'arrêt royal intervenu ou de la décision judiciaire coulée en force de chose jugée ».

19 février 1969.

dan wel een rechtzetting van een akte van de burgerlijke stand bevelen, wordt de verandering of de rechtzetting aangetekend in de rand van alle akten die vroeger voor de betrokkene zijn opgemaakt.

Binnen de maand na de betekening bij deurwaarder-exploot of na de kennisgeving, per aangetekend schrijven met bericht van ontvangst, van het koninklijk besluit of van de in kracht van gewijsde gegane rechterlijke beslissing, wordt de vermelding door de bevoegde ambtenaar van de burgerlijke stand aangebracht.

19 februari 1969.

J. DEFRAIGNE,
A. CLAES,
L. OLIVIER,
G. VAN LIDTH de JEUDE,
E. E. JEUNEHOMME.
